

نومرو ۱

پر شنبه ۶ مارت ۹۱۹

مدیر و امتیاز صاحب

م. زکریا

بویوک محبوس

پچشنبه کونلری چیقارادی علمی هفته لق مجموعه در.

نخستی ۱۰ غرومدر

پوسمه آدره سی : بویوک مجموعه

اداره خانه سی

جفال اوغلنده اجتهاد اوندنومرو ۱

ادبي حرکتلر

يازمه ادييات

ادبيات مورخلى كندى اشتغال ساحه لر نه دائما براز فضله اهميت و بربر لر . اونلر كوره ، بر ملتك روحى بوتون چييلاقلييله كوستره بيلن اك جانلى وثيقه لر ، ادبي اثرلر در ؛ بر ايسكلندن فرق اولمايان سياسي تاريخلر قارشى صنعت و ادبيات تاريخك يوكسلكي ، يكانه باشايان تاريخ شعبه سي اولماسنده در . ايسته ، بويوك ادبيات مورخلىريك « بر ملتك ادبياتى تدقيق ايدر كن اونك اصل تاريخى يازدقلى » ادعاسنه قالفشمه لر نه باشليجه سبب ! مادامكه بر ملتك دهاسنى اك ابي تمثيل ايده بيله نلر صنعتكارلر در ، او حالده برر صنعت شاهقه سي عد ايده بيله جكمز « شاه اثرلر » ي تدقيق ايدن مورخلىريك بو ادعاسى قوتسز دكلدر . « ابيوليت تن » شو مشهور « ادبيات جمعيتك افاده سيدر » دستورينى اورته يه سورديكي وقت اولا « سنت بوو » و صوك زمانلرده « فاكه » اوكا قارشى بعضى اعتراضلرده بولونمشلردى . ادبياتك محيط ايله رابطه لرى حفته ايلك باقىشده جوق قوتلى كورون او اعتراضلر ، اكر « ادبيات » و « جمعيت » مفهوملى « تن » ك آكلانديفندن فرقلى اولارق داها واسم بر صورتده تلقى ايديليرسه تاميله اهميتسز قالير . « فاكه » بويوك صنعت اثرلر ، ينى ادبي آبدملر جيقاريلق شرطيله « تن » ك دستورى دوغرو اولاجنى ادعا ايديور ؛ حالبوكه جمعيتك افاده سي ، هر هانكي بر جمعيتك معين بر زمانده كي وسطى ذوق سوبه سنى كوسترن على العاده محصورلر ديك دكل ، بالعكس ، ملي دهايى تمثيل ايده بيله جكم شاه اثرلر در . « شاه اثرلر » ك تمثيل ماهيتلر خصوصنده كي شو مختلف فكرلردن هانكي سي قبول ايديليرسه ايديلين ، محقق اولان برشى واركه اوده ادبي اثرلر زمان و مكاندن تجرد ايده مه برك مطلقا بر محيطه ، بر زمانه ، معين بر ذوق سوبه سنه منسوب اولماسيدر . ديه جكسكنز كه صنعتكارك روحى ، هر تورلو قيدلردن آزاده مستقل بر عالمدر ؛ اونده نه مورخلىريك قاعده لرى نه ده بديعياتجملر ك نظر به لرى حكم سورده بيلير ؛ او ، تاميله كندى الهامنه اويهرق ايسته ديكي كي ترغده مختاردر . شهبه سز كه دوغرو ! ويز هيچ بر صورتله بونك عكسنى ادعا ايده جكم دكلر . لاكم شونى بيلملى كه ، شاعرلر ك حقيقتنى بر تورلو تعين ايده ميه رك الهى بر ماهيت و يردكلى « الهام منبى » ، « جمعيت » دن يعنى منسوب اولدقلى محيطلر باشقا برشى دكلدر . هر صنعتكار صنعتك عنصرلرني محيطلر ، زمانلر دن آلارق

ملتك دو بوبده افاده ايده مه ديكي حسلره برتر جان اولور ؛ بوملى حسلر ك مطلقا فلان ويا فلان شكلده بولونمى ، و طنپورانه ويا غير و طنپورانه اولماسى ادعا ايده ميه ؛ محيطده دولاشان ميه ، عمومى تمايللر دويه رق اولرى كله لرله ، رنكلرله ، سسلرله افاده ايتك ، صنعتكارلر ك وظيفه سيدر . على العاده صنعتكارلر معين بر زمانك اوچ بش ويا سكر اون سنه ده دكيشه جكم ذوقنه تر جان اولورلر ؛ داهيلر داها فضله استقبال تمايللرني تعين و تثبيت ايدرلر . هر حالده بويوك كوچوك بوتون صنعتكارلر ايچون محيطى ديكلمك ، اونك آرزولرينه ، تمايللرينه اشتراك ايده رك اولرى ترغمه چاليشمق باشليجه موفقيت شرطيدر . مادامكه حياتك و صنعتك اك بويوك عمده سي « صميميك » در ، او حالده ملتك قارا كونلر نه فلاكت هيچ قيريلر چيقارمايان ، سوينچ زمانلر نه شلكنه اشتراك اتمه ين شاعرلر صنعتكار دكل ، دوغرى قابليتدن محروم برر ساخته كار عدايتك مجبورز . اسكى براعتيادك تأثيرى آلتنده النده كي طاشلى اهنك راستطام ايله ديزن باياغى بر طاشلى اوسته سي كي ، بش اون معين كله يى يان يانه ديزنه تشكيل ايتكلىرى پوروزسز مصراعلى مقيد ، طنان قافيه لرله ده تنويج ايدن الهام يوقسوللر ، « صنعتكارك استقلال » كي مقدس نظريه لرى كندى حسلر كلىرى اورته جكم برر پرده مقامنده قولانغنه مأذون دكلدرلر .

شوصوك الموفلاكت كونلر مزده ، هر پرشنه شن وشاطر اسملر آلتنده مطبوعات ساحه سنه فيرلايان شوخ ولايد مجموعه لرى كوردكجه نهايتسز بر حيرتله قاريشق ده رن بر آسه قاييلماقى ممكن دكل ... شوق وسعادتله جوشان نديمانه غزالرى ، سعدآباد شرفلرني ، ترس آكلاشيلمش بر « ره آليرم » پرده سي آلتنده صانلانغى ايستنه چييلاق واكثريا مستهجن حكايه لرى ، بنه عين ماهيتده « آدابه » قومه ديالري كوردكجه ، بر آن ايچين زمان و مكاندن تجرد ايده رك بويله براديباني وجوده كتيره جكم محيطى تصور ايديوروم : بويوك رطفرى تعقيب ايدن اونوز قرق سنه لك معظم بر فعاليت حياتندن صوكرا مملكتك هر كوشه سنده ثروت ، رفاه ، سعادت يوز كوسترمش ؛ اسكى خرابلر اوستنده بويوك شهرلر يوكسه لمش ؛ تجارت اولرى ، علم و صنعت مؤسسه لرى بوتون مملكتنى قايلامش ؛ اونوزون عصرلر فلاكت نفه لريله يورولدقن صوكرا خلفه ملي دوغورلر نفخ ايده رك بورفاه وسعادتى معنا حاضرلايان صنعتكارلر ده بو « ييكساره نورانى » جهاني شن ومسعود نفه لرله ترغمه باشلامش . « شاعره ، « نديم » ، « عطارد » ... كي ، اسملرني بيله ماضيك مسعود دورلر دن ياخود سبالردن آلان مجموعه لرده كورديكيمز ادبي اثرلرله بوكونكي حياتى آكلامغه قالفشاجق مستقبل بر ادبيات

مورخى - اكر بوملى فلاكت دوره سي حفته باشقا بروثيقه ممالك دكلسه - سعدآباد و چاغلان عالملىريك تكرار كلدكجه اينانغى مجبوريتنه قالاچقدر !

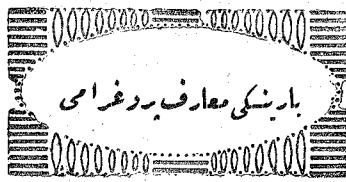
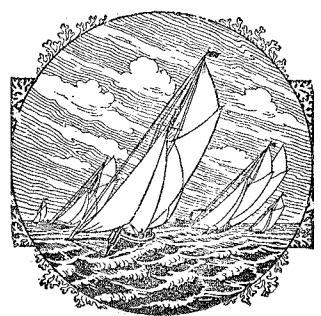
بر ملتك حياتنده كوره بيله جكم اك بويوك ، اك قورقونج بر فلاكت صحنه سي قارشينده بوتون يوره كلر استقبال قايغوسيله تيره ركن ، فلاكتنه قولاق طيقامش و غالبا تحسس قابليتدن محروم شاعرلر حركت صفلى قوملر اوزرنده سوكيلريله شوخ وشن دولاشمه لرني ، صارى آي ايشيقلر آلتنده « سعدآباد ، شرف آباد » خاطره لرني ترنم اتمه لرني ، بنده هر كس كي حيرت و تأثرله كوربيورم ... وقتيله نديمك الهى ترغملرني ديكلمه ين بوغاز و خليج صولرى ، بوكون ايرى ، قورقونج هيولالرك آغير كولكله لر آلتنده صوصمش ، قويلرله ثولوم بسته لريله ووربيور ... صرصره نك صفلى قوملى اوزرنده فلاكت مزه قهقهه لر قوسان كيتاره سسلريله ، قانلى كوزلرني اسكى ، چارپوق بر قبه اوستنده كي هلاله ديكش بابانچي چيفتلر دولاشمقده ! بيلمم بزم شاعرلر مشوم بر غلط حس نتيجه سي اولارق اونلر ك سعادتنى مى ترنم ايديورلر ؟ ... قورقونج خرابلر ، تازه حصارلر اوستنده دولاشان آق صاچلى نينه لرله يتيم باورولر ك ماتمى دويمان ، قانه صوصامش وحشى چنه جيلرك دمير و آتشله اورته دن قالدبر . دقلى تورك كويلرى ايچون ايكله مين ، اساطير ديولرى كي دو كوشن قهرمانلر ك خاطره سنه كفرانى معرفت صايان براديبات ، هيچ بر زمان بوملتك كو كسندن قوغمش دكلدر ؛ شهيدلر كرده ، هنوز تازه ايسكله تلر اوزرينه قورولمش عشرت صوفرالزندن فيشقيران جنت وردائت نمره لرني ، هيچ كيسه ملي برسس صامغى جسارتنده بولوناماز بيليورم : بو آغير اتمام قارشينده صنعتك و صنعتكارك استقلال نظريه لرى يكي دن اورته يه سوروله جكم ؛ ايصمارلامه ادبيات اولمايه جنى فكرار ادعا ايديله جكم فقط بو اوزون اسكى ادعاه نه حاجت ؟ بو قاييده ادبيات ايله محيطك ضرورى رابطه لرني برقاق سطر آراسنده ايضاح ايدركن بواساسلره اعتراض ايديله ميه جكنى بزده سويله مش دك . آنجق بومشله ده آكلانغى ايسته . ديكيمز ديكر برجهت وار : ايصمارلامه ادبيات اولمايه جنى ادعاسنده بولونانلر ، زمان و مكاندن تجرد ساخته بر صنعتك وجودينه ناسل امكان ويره بيله جكلر ؟ بوايشك يالكز برتك تأويل بولى وار : بوتون شاعرلر حركت برر داهى اولدغنى و بناء عليه بوكونى دكل اوزاق ، جوق اوزاق بر استقبالى ترنم ايتدكلىرى قبول ايتك ! ظن اتمم كه ، كنديلر ده داخل اولدغنى حالده ، بو تأويل قبول ايده بيله جكم بر آدامه تصادف اولو . نه بيلسين ... شاعرلر حركت ، عالملىر ، صنعتكارلر حركت شوصوك حرب سنه لر نه فرانسه ده انتشار ايدن كتابلر ، مجموعه لرى براز عبرت كوزيله تدقيق ايتسه لر ، محيط ايله صنعت و ادبياتك ناسل بربرينه

مربوط اولدییی بوتون قوشیله آکلارلردی :
حدودلرده ایلك سلاحك پاطلادینی هیجانلی
دقیقه دن صوك ظفر كونلرینه قدر ، مختلف مسلك
ومشربده یوزلرجه شاعر ، وجدانلرندن كلن
سفربرك امیرنه اطاعتله حربی ، قهرمانلی ،
فرانسز وطنی ، آلساس لورده فی ترم ایتدیلر .
صنعتی بزمکیلردن هر حالده قات قات داها ای
آکلایان اوشاعرلر عجباصنعتك وصنعتكارك استقلال
لوزومی بیلیمورلردی ؟ یوقسه ، قلیلری ملتله
برابر چارپایان حسسزلك شاعرلكدن چوق
اوزاق اولدیغی آكلامشلردی ؟ .

—

سرزنش یتیشیر ا صنعتكارلر ، منسوب
اولدقلری خلق كتله سنك عادتاً جوابانی مثابه سنده
اولدی ایچین اوموزلرینه دوشن مسئولیت یوكی
چوق آغیردر . شیمدی به قدر چوراق بیرلرده ،
تهلكلی وادیلرده دولاشدیردقلری بوزاوالی سو-
زوی دوعرو یوله چقارمق ایچون چالیشسینلر .
بکزرلر ضیاعلر ، کوزلر ضیاعلر اندیشه سیله
دومانلی ، روحلر ضیاعلر قورقوج بر فلاکت نیچه سنك
تضییق آلتنده اوبوشمش . . . شاعرلر ، ملتلیك
روحنی دیکله دکلی زمان عادتاً برر رسول
حکمنده درلر : اوقت ، قاراکلی روحلر صمدانی
بر امید وشفتت یایان ترملرندن الوهیتك خطابی
دوبولور بشاء علیه ، عصرلردن بری فلاکتلر
آراسته یوادلانان معصوم ومظلوم تورك ملتك
بر فردی صفتیله اولرله یالواریورم : ای شاعرلر ،
موقتاً فردی عشق واحتراسلرکزی اونوته رق
براز تورك فلاکتلی روحنی دیکله بکزر ؛ اونك
یارالری صافه ، صامیلدش خسته روحنی
امید وایمان آتشلیله دولدورمه چالیشکز ؛
بوملت ، کندی بولنده ثولن فداکار چوققلرینك
قاندن دوغاجق استقبال جری فلاکت بولوطلرینك
آرقه سندن سجده کی کون ، بیکارجه بیلدن بری
روحنده طویلانان حیات قونی یکیدن فیشقیرا-
جق ، تورك یکیدن بوتون عظمت واحشامیله
دوغاجقدر . یتیشیر که سزلر ، ای شاعرلر بو بووک
وظیفه کزی آکلایه رق فلاکتله اوبوشمش بو محزون
خلقه قارشى اسرافیلک صوری کی الهی برسسه
حایقیرکز : هایدی ، حیانه ، فعالیت ، استقبال !

کیمیلى زاده محمد فؤاد

بوتون ملت کچیجی بر صفحه اولان بو بووک
باندن صوکر اواصل اولاجقلری نورمال حیات
ایچون حاضرلق یاغله مشغول . بز یاری دوشو-
ن کدن ماعدا بوکونك ایجاباتی بیله لایقيله ایفا
ایده میورز . سیاسیات بر طرف . فقط ملت
اولارق یاشایه بیلیم ایچون اقتصادیات ، اجتماعیات ،
ماارف وسائر ساحتلر لنده بر جوق تجددلر
کوسترمک مجبورز . ایشته محترم متفکر عز اسماعیل
حق بکدن ، بو خصوصده اک زیاده صلاحیتدار
بر ذات اولق اعتباریله یاریکی معارف پروگرامك
استناد ایتک مجبور بونده بولوندی اساسلری
صوردق . بومقاله سؤالزه ویریلش عالمانه
بر جوابدر :

« بووک مجموعه » ایچین بندن « یاریکی
ماارف پروگرامی » فی ایسته دیلر ! بنده یاریکی
ماارف پروگرامی یاغق ایسته دم ؛ فقط بوکا
در حال موفق اولامادم ؛ چونکه دونکی معارفك
پروگرامی ، دونکی پروگرامك معارفی هب
بیلوردم وونلرک بنده بر اقدینی بر تجربه ،
بونلرک بنده یارادینی بر ایمان وار ؛ بن بو
تجربه مله ، بو ایمانله دیورم که :

ماارف مسئله سی هرشیدن اول پروگرام
مسئله سی دکدر ؛ معارف مسئله سی هرشیدن
اول فکر مسئله سی دکدر ؛ معارف مسئله سی
هرشیدن اول پداغوخ ، سوسیولوج ، فیلسوف
مسئله سی دکدر ؛ « معارف مسئله سی هرشیدن
اول وهرشیدن زیاده حیات مسئله سی در . »
یاریکی معارف پروگرامی چیزه جك اولان ،
یاریکی حیاتك پروگرامی در . حیاتلر بر معارفك
پروگرامی نه چیزه بیلیر ، نه ده وجوده کله بیلیر .
هم انکاره ، هم اقراره بکزمس شوسوزلرمدن
نه آکلایورسکز ؟ . دیمک ایسته بورم که :
دنیاك اک جانلی مفکوره سنه ایتانك ، دنیاك
اک بووک علمنی اوکره نك ، دنیاك اک فی
پروگرامی چیزه ؛ اکر بومفکوره یی یاشانا جق
بر روح ، بو علمی طاشیاجق بر قافا ، بو پروگرامی
تطبیق ایده جك بر حیات یوقسه ، بوعلم ، مفکوره
و پروگرام نه یی یارار ، صورارم سزه ؟ .

بزده ا کسک اولان شی ، پداغوخ دکدر ،
فیلسوف دکدر ، سوسیولوج دکدر ؛ عقل ،
فکر ، پروگرام ده دکدر . بزده ا کسک
اولان شی ، حیات در ، حیات ! . یارانان ،
یاشانان ، دوغوران ، بو بوتن بر حیات ؛
علمی ، فلسفه یی ، اجتماعیاتی تطبیق ایده جك
بر حیات . . . ایشته ا کسک اولان بودر :

تام اون سنه اولیور ؛ بز مکتبجیلر ألفبائك
تدریسندن طوتیکزده جیمناستیک فائده سنه ،
علمك فضیلتنه ، فلسفه نك قیمتنه وارنجه یه قادار
تربیه نامنه موجود اولان هرشی اعلان ایتدك .
اوکره ده دیکمز مسلك ، توصیه ایتدیکمز اصول ،
قورمادیغمز پداغوزی ، یا عبادیغمز پروپاغادا
قالادی ! . . ناکور حیات بوندن نه حصه آلدی ؟ !

آرتق بوکون علمك قیمت ، تربیه نك
قدرتی ، حق غلبه سنی ، کوزللك سحری
طلبه ضی آراسته انکار ایدن فردی وار ؟ !
فقط کوسته رك بکا : علم ، حق ، کوزللك
ایچین پایلان بوجانلی باشلی بماهده لرك بووک
اثرلری ! . . آرتق تربیه ده الهك ، لسانك ،
ادیبائك ، صنعتك ، اخلاقك قیمت ، قونی آکلایه
لوزوم بوق آرتق ملتی ، ملیتی چوققلر ضیه ،
جاهلر ضیه تعریفه حاجت بوق ؛ فقط کوسته رك
بکا : ملی بر اقدار ، ملی بر افلاق ! بر اقدار ،
بر افلاق که هیچ اولماز سه بر استیلا زمانده
اولسون وار اولسون ! .

بز ده علمده وار ، فکرده وار ، فلسفه ده
وار ، اذعانده وار . . . یالکز ، یالکز جان بوق ،
طافت بوق ، تحمل بوق ، او یانیق بوق ! . .
صافک حیات طیفانمش ، صافک حله سی نوکنمش ،
صافک تاریخ دونمش قالمش ! . .

(بووک مجموعه) جیلر ا ناله بز دن یاریکی
مصارفك پروگرامی ، یاریکی تربیه نك سیستمی ،
یاریکی مکتبک دیسیپلینی ، یاریکی درسك
اصول تدریسی ایسته بورسکز ! . . دوسوعه بور-
سکز که : بز تربیه جیلر غریبه موجود اولانلری
چوق کره نقه ، بر آزده یوب یاقیشدیرمه یه مقتدرز ،
فقط داها فضله سی ؟ ! . یاراته یاراته زوالی بز لر داها
نه یاراتا بیلیرز ؟ ! خسته بر وجودده دیری بر
روحی ؟ ! اسکی حیاته یکی بر معارفی ؟ ! خار ،
بز بونلر مقتدر دکز . بز بر آز کوسته ربر ،
بر آز نصیحت ایده رز . فقط بونلری آلان بر
روح ، آکلایان بر قافا ، قاورایان بر آل یوقسه ؛
بوتون معناسیله مملکت ، بومملکت علمی ، تربیه یی
طاشیق ایچین اوموز ویرمه بورسه ، ویرمه یور-
سه بز نه یایلم ؟ . نه پروگرامی چیزه لم ؟ ! .
دیه جکسکسکز که : تربیه جیلر ، فلسفه جیلر ،
ادیبائیلر ، اخلاقیلر . . . بووک قوتلردر .
فقط بوقوتلر تأثیر ایده بیلیم ایچین بر وجوده
دایمالی . هرشیدن اول حیاته بر استنادگاه
بولمالی در . اکر بودستک یوقسه ؛ هرشی دوشر ،
هرشی دوکولور ، هر پروگرام بوزولور ، هیچ
بر قوت مؤثر اولماز ، و هیچ بر مؤثر پایدار
اولماز . . او حالده هرشیدن اول حیاته بودستکی
آرایالم . . .

بو دستک نه در ؟ بر حیات در ؛ بر فکر ،
بر نصیحت دکدر . اودرجه دکدر که حیات
بوزولورکن ، حیات چورورکن کتابلرک ،
مقاله لرك ، فلسفه لرك قورولدیغنی کوریورسکز .
شیمدی به قادار بونلرک هیچ بری بوحیات ایچین